

Jeżeli stosunek prawny między osobami fizycznymi zawiera elementy łączące go z więcej niż jednym państwem (element obcy), przy czym powstaje spór, sądy greckie nie zawsze stosują prawo greckie, badają natomiast, które prawo należy zastosować (prawo właściwe) na podstawie prawa prywatnego międzynarodowego. Prawo prywatne międzynarodowe jest mechanizmem funkcjonującym w oparciu o normy kolizyjne w celu ustalenia prawa właściwego (tj. przepisów prawa jednego państwa), które może być prawem sądu rozpatrującego sprawę lub prawem innego kraju. Normy kolizyjne określa się na podstawie jednego łącznika lub większej ich liczby. Łącznik stanowi kryterium w sporze z elementem obcym, dzięki któremu dochodzi do zastosowania konkretnego przepisu prawa prywatnego międzynarodowego w celu ustalenia prawa właściwego dla danej sprawy, tj. ustalenia, czy będzie to prawo greckie czy też prawo innego państwa (kolizja przepisów).

1 Źródła obowiązujących przepisów

Ustawy greckie stanowią podstawowe źródło na potrzeby ustalania prawa właściwego. Przez ustawę rozumie się również dwustronne i wielostronne konwencje międzynarodowe ratyfikowane przez Grecję, które po ratyfikacji są stosowane na równi z greckim prawem krajowym. To samo dotyczy prawa Unii Europejskiej, w szczególności rozporządzeń unijnych. Biorąc pod uwagę stały wzrost liczby i rodzajów prywatnych transakcji na szczeblu międzynarodowym, orzecznictwo sądów greckich oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, chociaż nie stanowi formalnego źródła prawa, odgrywa zasadniczą rolę w wypełnianiu luk w prawie prywatnym międzynarodowym stosowanym do ustalania prawa właściwego.

1.1 Przepisy krajowe

Najważniejsze przepisy są zawarte w art. 4–33 kodeksu cywilnego, jak również w innych aktach prawnych, np. w art. 90–96 ustawy nr 5325/1932 o wekslach i skryptach dłużnych oraz w art. 70–76 ustawy nr 5960/1933 o czekach.

1.2 Wielostronne konwencje międzynarodowe

Poniżej przedstawiono niektóre wielostronne konwencje międzynarodowe:

Konwencja genewska z dnia 19 maja 1956 r. o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów ratyfikowana przez Grecję ustawą nr 559/1977;

Konwencja haska z dnia 5 października 1961 r. dotycząca kolizji praw w przedmiocie formy rozporządzeń testamentowych ratyfikowana przez Grecję ustawą nr 1325/1983;

Konwencja haska z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych ratyfikowana przez Grecję ustawą nr 1334/1983;

Konwencja haska z dnia 19 października 1996 r. o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci ratyfikowana przez Grecję ustawą nr 4020/2011.

1.3 Główne konwencje dwustronne

Poniżej przedstawiono niektóre dwustronne konwencje międzynarodowe:

Konwencja z dnia 17 maja 1993 o pomocy prawnej w sprawach cywilnych i karnych pomiędzy Republiką Grecką a Republiką Albanii ratyfikowana przez Grecję ustawą nr 2311/1995;

Konwencja-układ z dnia 3 sierpnia 1951 r. o przyjaźni, handlu i nawigacji zawarta między Grecją a Stanami Zjednoczonymi ratyfikowana przez Grecję ustawą nr 2893/1954.

2 Wdrożenie norm kolizyjnych

2.1 Czy istnieje obowiązek stosowania przez sąd norm kolizyjnych z urzędu?

Jeżeli zgodnie z normami kolizyjnymi greckiego prawa prywatnego międzynarodowego prawem właściwym jest prawo innego państwa, sąd grecki stosuje to prawo z urzędu, tj. bez konieczności powoływania się na nie przez strony postępowania, i ma obowiązek zbadać, które przepisy prawa obcego mają zastosowanie (art. 337 kodeksu postępowania cywilnego).

2.2 Odesłanie

Jeżeli zgodnie z przepisami greckiego prawa prywatnego międzynarodowego zastosowanie ma prawo innego państwa, stosuje się wyłącznie przepisy prawa materialnego tego państwa, bez odesłania do przepisów prawa prywatnego międzynarodowego (art. 32 kodeksu cywilnego), które z kolei mogłyby wskazywać, że zastosowanie ma prawo greckie lub prawo państwa trzeciego.

2.3 Zmiana łącznika

Łącznik stosunku prawnego często się zmienia w trakcie trwania danego stosunku prawnego, np. następuje przeniesienie siedziby spółki z jednego państwa do innego, w którym to przypadku zmienia się również prawo właściwe. Istnieją przepisy zawierające wyraźne wskazanie, które prawo ostatecznie ma zastosowanie; w pozostałych przypadkach sąd stosuje prawo właściwe, które miało zastosowanie pierwotnie – przed zmianą łącznika – lub jako kolejne – po zmianie łącznika, lub połączenie obu, zależnie od okoliczności faktycznych sprawy.

2.4 Wyjątki od normalnego stosowania norm kolizyjnych

Jeżeli greckie prawo prywatne międzynarodowe (normy kolizyjne) stanowi, że zastosowanie ma prawo obce, lecz jego zastosowanie jest sprzeczne z podstawowymi zasadami etycznymi lub prawnymi greckiego porządku publicznego (art. 33 kodeksu cywilnego), podczas rozpatrywania sprawy sąd grecki nie stosuje odpowiednich przepisów prawa obcego, lecz zamiast nich stosuje pozostałe przepisy prawa obcego (działanie negatywne). Jeżeli natomiast zastosowanie prawa obcego zostanie wyłączone, a w prawie obcym istnieje luka w prawie, zostanie ona wypełniona poprzez zastosowanie prawa greckiego (działanie pozytywne).

Jednym ze sposobów ochrony interesów greckiego systemu prawnego jest uchwalanie przepisów mających bezpośrednie zastosowanie. Przepisy te regulują szczególnie ważne sprawy w wewnętrznych stosunkach prawnych państwa i są również stosowane bezpośrednio przez sądy greckie w sprawach z elementem obcym, których nie rozstrzyga greckie prawo prywatne międzynarodowe.

2.5 Stwierdzenie prawa obcego

Sąd grecki może zastosować wszelkie środki, jakie uzna za odpowiednie, w celu ustalenia właściwego prawa obcego. Sąd może się opierać na własnej znajomości przepisów lub może uzyskać niezbędne informacje na podstawie (wielostronnych i dwustronnych) konwencji międzynarodowych, zgodnie z których postanowieniami państwa członkowskie podjęły wzajemne zobowiązanie do przekazywania sobie informacji, lub też uzyskać takie informacje od

krajowych lub zagranicznych instytucji naukowych. Jeżeli ustalenie właściwego prawa obcego jest trudne lub okaże się niemożliwe, sąd grecki może nawet zwrócić się o pomoc do stron postępowania, przy czym nie jest on jednak ograniczony do dowodów przedstawionych przez strony (art. 337 kodeksu postępowania cywilnego).

W drodze wyjątku sąd grecki zastosuje prawo greckie zamiast właściwego prawa obcego, jeżeli pomimo dołożenia należytej staranności, by ustalić właściwe prawo obce, okaże się to niemożliwe.

3 Normy kolizyjne

3.1 Zobowiązania umowne i akty prawne

Dla większości umów zawartych dnia 17 grudnia 2009 r. lub po tym dniu oraz czynności prawnych dokonanych poczynawszy od tego dnia sąd grecki ustali prawo właściwe na podstawie rozporządzenia (WE) nr 593/2008 znanego jako Rzym I. Co do zasady zastosowanie będzie miało prawo wybrane przez strony.

Jeżeli chodzi o umowy zawarte od dnia 1 kwietnia 1991 r. do dnia 16 grudnia 2009 r. oraz czynności prawne dokonane w tym okresie, prawo właściwe ustala się na podstawie wspólnotowej konwencji rzymskiej z dnia 19 czerwca 1980 r., która ustanawia tę samą zasadę ogólną, co zasada przytoczona powyżej.

Dla wszystkich kategorii zobowiązań umownych i czynności prawnych, które wyraźnie wyłączono z zakresu stosowania powyższego rozporządzenia i powyższej konwencji, jak również dla tych, których dokonano przed dniem 1 kwietnia 1991 r., prawo właściwe ustala się na podstawie art. 25 kodeksu cywilnego zawierającego tę samą zasadę ogólną, co zasada określona w rozporządzeniu.

3.2 Zobowiązania pozaumowne

Dla zobowiązań powstałych w wyniku popełnienia czynu niedozwolonego oraz zobowiązań wynikających z bezpodstawnego wzbogacenia, *negotiorum gestio* oraz *culpa in contrahendo* powstałych w dniu 11 stycznia 2009 r. lub po tym dniu sąd grecki ustali prawo właściwe na podstawie rozporządzenia (WE) nr 864/2007 znanego jako Rzym I. Co do zasady zastosowanie będzie miało prawo państwa, w którym wyrządzono szkodę.

Dla czynu niedozwolonego, który nie jest objęty zakresem stosowania powyższego rozporządzenia, oraz czynu niedozwolonego popełnionego przed dniem 11 stycznia 2009 r. prawo właściwe ustala się na podstawie art. 26 kodeksu cywilnego zawierającego tę samą zasadę ogólną, co zasada określona w rozporządzeniu.

Zgodnie z greckim orzecznictwem prawem właściwym dla odpowiedzialności z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, która powstała przed dniem 11 stycznia 2009 r., jest prawo państwa uznane za najbardziej właściwe, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności szczególne.

3.3 Status osoby, aspekty odnoszące się do stanu cywilnego osoby (imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, zdolność)

- Osoby fizyczne

Nazwisko, miejsce zamieszkania

Ponieważ nazwisko i miejsce zamieszkania wykorzystuje się do celów identyfikacji poszczególnych osób fizycznych, prawo mające do nich zastosowanie ustala się za każdym razem na potrzeby konkretnego stosunku prawnego, który należy uregulować. Kwestie związane z nazwiskiem i miejscem zamieszkania małżonków ocenia się zatem według prawa, które reguluje ich stosunki osobiste, zgodnie z art. 14 kodeksu cywilnego; kwestie związane z małoletnimi dziećmi są natomiast uregulowane w prawie dotyczącym stosunków między rodzicami a dziećmi zgodnie z art. 18–21 kodeksu cywilnego.

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Prawem właściwym dla zdolności każdej osoby, zarówno obywatela greckiego, jak i cudzoziemca, do bycia podmiotem praw i obowiązków, do dokonywania czynności prawnych oraz do bycia stroną postępowania sądowego i do osobistego uczestnictwa w postępowaniu sądowym jest prawo państwa, którego obywatelem jest dana osoba (art. 5 i 7 kodeksu cywilnego; art. 62 lit. a) i art. 63 ust. 1 kodeksu postępowania cywilnego). Jeżeli cudzoziemiec nie ma zdolności do dokonywania czynności prawnych lub do osobistego uczestnictwa w postępowaniu sądowym zgodnie z prawem państwa, którego jest obywatelem, ale zgodnie z prawem greckim posiada tego rodzaju zdolność (z wyjątkiem czynności prawnych objętych zakresem stosowania prawa rodzinnego, prawa spadkowego i prawa rzeczowego w odniesieniu do nieruchomości położonych poza granicami Grecji), zastosowanie będzie miało prawo greckie (art. 9 kodeksu cywilnego i art. 66 kodeksu postępowania cywilnego).

- Osoby prawne

Prawem właściwym dla kwestii związanych ze zdolnością prawną i zdolnością do czynności prawnych osób prawnych będzie prawo miejsca, w którym znajduje się siedziba osoby prawnej, zgodnie z art. 10 kodeksu cywilnego. Zgodnie z greckim orzecznictwem termin „siedziba” oznacza rzeczywistą siedzibę zarządu, a nie siedzibę statutową.

3.4 Ustanowienie więzi rodzicielskiej z dzieckiem, w tym przysposobienie

3.4.1 Ustanowienie więzi rodzicielskiej z dzieckiem

Kwestie dotyczące stosunków między rodzicami a dziećmi odnoszą się do więzi pokrewieństwa między rodzicami a dziećmi oraz do wynikających z nich powiązanych praw i obowiązków.

Przy podejmowaniu decyzji o tym, czy dziecko należy uznać za urodzone w związku małżeńskim czy poza nim (art. 17 kodeksu cywilnego), prawem właściwym jest:

prawo państwa, które regulowało stosunki osobiste między matką dziecka a jej małżonkiem w chwili narodzin dziecka, o czym mowa w art. 14 kodeksu cywilnego;

w przypadku rozwiązania związku małżeńskiego przed urodzeniem dziecka – prawo państwa, które regulowało stosunki osobiste między matką dziecka a jej małżonkiem w chwili rozwiązania związku małżeńskiego, o czym mowa w art. 14 kodeksu cywilnego.

Prawo właściwe dla stosunków między rodzicami a dziećmi w przypadku dzieci urodzonych ze związku małżeńskiego, nawet jeżeli został on rozwiązany: sąd grecki ustali prawo właściwe zgodnie z Konwencją haską z dnia 19 października 1996 r. o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci ratyfikowaną przez Grecję ustawą nr 4020/2011 dla kwestii władzy rodzicielskiej i środków ochrony dziecka w zakresie, w jakim dotyczy to prawa państwa będącego sygnatariuszem powyższej konwencji.

Prawo właściwe w przypadku państwa niebędącego sygnatariuszem powyższej konwencji lub dla kwestii nieuregulowanych powyższą konwencją zgodnie z art. 18 kodeksu cywilnego:

jeżeli są oni obywatelami tego samego państwa – prawo tego państwa;

jeżeli uzyskali nowe wspólne obywatelstwo po narodzinach dziecka – prawo państwa ich ostatniego wspólnego obywatelstwa;

jeżeli są obywatelami różnych państw przed narodzinami dziecka i nie zmieniają obywatelstwa po narodzinach dziecka lub jeżeli są obywatelami tego samego państwa przed narodzinami dziecka, lecz zmianie ulegnie obywatelstwo rodziców lub dziecka po jego narodzinach – prawo państwa, w którym znajdowało się ich ostatnie wspólne miejsce zwykłego pobytu w chwili narodzin dziecka;

jeżeli nie mają wspólnego miejsca zwykłego pobytu – prawo państwa, którego obywatelem jest dziecko.

Prawo właściwe dla stosunków między matką i ojcem a dzieckiem pozamałżeńskim (art. 19 i 20 kodeksu cywilnego):

jeżeli są oni obywatelami tego samego państwa – prawo tego państwa;

jeżeli uzyskali nowe wspólne obywatelstwo po narodzinach dziecka – prawo państwa ich ostatniego wspólnego obywatelstwa;

jeżeli są obywatelami różnych państw przed narodzinami dziecka i nie zmieniają obywatelstwa po narodzinach dziecka lub jeżeli są obywatelami tego samego państwa przed narodzinami dziecka, lecz zmianie ulegnie obywatelstwo rodziców lub dziecka po narodzinach dziecka – prawo państwa, w którym znajdowało się ich ostatnie wspólne miejsce zwykłego pobytu w chwili narodzin dziecka;

jeżeli nie mają wspólnego miejsca zwykłego pobytu – prawo państwa, którego obywatelem jest matka lub ojciec.

Prawo właściwe dla zobowiązań alimentacyjnych rodzica wobec dziecka:

sąd grecki ustali prawo właściwe dla zobowiązań powstałych w dniu 18 czerwca 2011 r. lub po tym dniu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 4/2009, jak określono w Protokole haskim z dnia 23 listopada 2007 r. Co do zasady zastosowanie będzie miało prawo państwa, w którym znajduje się miejsce zwykłego pobytu strony zobowiązanej do płatności alimentów.

3.4.2 Przeprosobienie

Prawem właściwym dla przesłanek przysposobienia oraz rozwiązania stosunku przysposobienia z elementem obcym jest prawo państwa, którego obywatelem jest każda osoba pozostająca w stosunku przysposobienia (art. 23 kodeksu cywilnego). Prawem właściwym dla formy przysposobienia jest prawo określone w art. 11 kodeksu cywilnego, tj. prawo regulujące treść tego stosunku, prawo miejsca powstania tego stosunku albo prawo państwa, którego obywatelami są wszystkie strony. Jeżeli osoby pozostające w stosunku przysposobienia są obywatelami różnych państw, muszą być spełnione warunki zgodnie z prawem wszystkich odpowiednich państw i nie mogą istnieć żadne przeszkody zgodnie z tym prawem, aby przysposobienie było ważne.

Prawo właściwe dla stosunków między przysposabiającymi a przysposobionym:

jeżeli są oni obywatelami tego samego państwa po przysposobieniu – prawo tego państwa;

jeżeli uzyskali nowe wspólne obywatelstwo w czasie trwania przysposobienia – prawo państwa ich ostatniego wspólnego obywatelstwa;

jeżeli są obywatelami różnych państw przed przysposobieniem i nie zmieniają obywatelstwa po przysposobieniu lub jeżeli są obywatelami tego samego państwa przed przysposobieniem, lecz po przysposobieniu zmieni się obywatelstwo jednej z osób pozostających w stosunku przysposobienia – prawo państwa, w którym znajdowało się ich ostatnie wspólne miejsce zwykłego pobytu w chwili przysposobienia;

jeżeli nie mają wspólnego miejsca zwykłego pobytu – prawo państwa, którego obywatelem jest przysposabiający, lub gdy przysposabiający są małżonkami – prawo regulujące ich stosunki osobiste.

3.5 Związek małżeński, pary, które nie zawarły związku małżeńskiego/konkubenci, związki partnerskie, rozwód, separacja sądowa, obowiązki alimentacyjne

3.5.1 Związek małżeński

Przesłanki materialne

Prawem właściwym dla przesłanek, które muszą spełnić osoby zamierzające zawrzeć związek małżeński, oraz dla przeszkód, które uniemożliwiają jego zawarcie, jest prawo państwa, którego osoby zamierzające go zawrzeć są obywatelami, w przypadku gdy są obywatelami tego samego państwa, a jeżeli są obywatelami różnych państw – prawo jednego z tych państw (art. 13 ust. 1 lit. a) kodeksu cywilnego).

Przesłanki formalne

Dla formalnego potwierdzenia ważności związku małżeńskiego prawem właściwym jest prawo państwa, którego obywatelami są osoby zamierzające zawrzeć związek małżeński, jeżeli są obywatelami tego samego państwa, a jeżeli są obywatelami różnych państw – prawo jednego z tych państw lub prawo państwa, w którym zawierany jest związek małżeński (art. 13 ust. 1 lit. b) kodeksu cywilnego). Grecki system prawny wymaga dopełnienia pewnych formalności w celu zawarcia związku małżeńskiego; związki par pozostających w konkubinacie, które formalnie nie zawarły związku małżeńskiego, są uznawane w Grecji za ważne, pod warunkiem że są uznawane za ważne na podstawie prawa obcego, a osoby zamieszkujące wspólnie nie są obywatelami greckimi.

Stosunki osobiste między małżonkami

Stosunki osobiste między małżonkami to stosunki wynikające z zawartego przez nich związku małżeńskiego, które nie mają żadnego związku ze sprawami majątkowymi, takie jak wspólne zamieszkiwanie oraz prawa i obowiązki, w tym obowiązki alimentacyjne.

Prawo właściwe dla stosunków osobistych między małżonkami (art. 14 kodeksu cywilnego), z wyjątkiem obowiązków alimentacyjnych:

jeżeli małżonkowie są obywatelami tego samego państwa po zawarciu związku małżeńskiego – prawo tego państwa;

jeżeli małżonkowie uzyskali nowe wspólne obywatelstwo w czasie trwania związku małżeńskiego – prawo państwa ich ostatniego wspólnego obywatelstwa;

jeżeli małżonkowie byli obywatelami tego samego państwa w czasie trwania związku małżeńskiego, a jedno z nich uzyskało później obywatelstwo innego państwa – prawo państwa ich ostatniego wspólnego obywatelstwa, pod warunkiem że współmałżonek nadal posiada obywatelstwo tego państwa;

jeżeli małżonkowie byli obywatelami różnych państw przed zawarciem związku małżeńskiego i nie zmienili obywatelstwa po zawarciu związku małżeńskiego lub jeżeli byli obywatelami tego samego państwa przed zawarciem związku małżeńskiego, lecz po zawarciu związku małżeńskiego zmieniło się obywatelstwo jednego z nich – prawo państwa, w którym znajdowało się ich ostatnie wspólne miejsce zwykłego pobytu;

jeżeli nie posiadają wspólnego miejsca zwykłego pobytu w czasie trwania związku małżeńskiego – prawo państwa, z którym małżonkowie są najściślej związani.

Obowiązki alimentacyjne

Prawo właściwe ustala się zgodnie z art. 4 konwencji haskiej z dnia 2 października 1973 r. ratyfikowanej przez Grecję ustawą nr 3137/2003, tj. jest to prawo państwa, w którym znajduje się miejsce zwykłego pobytu uprawnionego.

Małżeńskie ustroje majątkowe

Małżeński ustrój majątkowy dotyczy praw majątkowych oraz wynikających z nich obowiązków powstałych w związku z zawarciem związku małżeńskiego.

Prawem właściwym jest prawo regulujące stosunki osobiste między małżonkami bezpośrednio po zawarciu związku małżeńskiego (art. 15 kodeksu cywilnego).

3.5.2 Pary, które nie zawarły związku małżeńskiego/konkubenci i związki partnerskie

Grecki system prawny uznaje również formę związku inną niż związek małżeński, o czym mowa w ustawie nr 3719/2008. Na podstawie wyraźnego przepisu ustanowionego w powyższej ustawie ustawa ta ma zastosowanie do wszystkich zarejestrowanych związków partnerskich zawartych w Grecji lub przed greckimi organami konsularnymi niezależnie od tego, czy strony posiadają obywatelstwo greckie, czy też są cudzoziemcami, zarówno pod względem formy związku, jak i ogólnych stosunków pomiędzy stronami. Jeżeli zarejestrowany związek partnerski zawarto za granicą, prawem właściwym dla jego formy jest prawo określone w art. 11 kodeksu cywilnego, tj. albo prawo regulujące jego treść, albo prawo państwa, w którym go zawarto, albo prawo państwa, którego obywatelami są wszystkie strony; prawem właściwym dla stosunków między stronami jest prawo państwa, w którym zawarto ten związek.

3.5.3 Rozwód i separacja sądowa

Prawo właściwe dla kwestii dotyczących rozwodu lub jakiegokolwiek innej formy separacji prawnej ustala się na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1259/2010 w sprawie wprowadzenia w życie wzmocnionej współpracy w dziedzinie prawa właściwego dla rozwodu i separacji prawnej, znanego jako rozporządzenie Rzym III. Co do zasady małżonkowie mogą umówić się co do wyboru prawa właściwego w przypadku rozwodu i separacji prawnej, pod warunkiem że jest to

prawo: a) państwa, w którym małżonkowie mają miejsce zwykłego pobytu w chwili zawierania umowy; lub b) państwa, w którym małżonkowie mieli ostatnio miejsce zwykłego pobytu, o ile w chwili zawierania umowy jedno z nich nadal tam zamieszkuje; lub c) państwa, którego obywatelem w chwili zawierania umowy jest jedno z małżonków; lub d) państwa sądu orzekającego.

3.5.4 Obowiązki alimentacyjne

Powyższe rozporządzenie wyraźnie stanowi, że nie ma zastosowania do obowiązków alimentacyjnych byłych małżonków, ponieważ kwestię tę reguluje art. 8 konwencji haskiej z dnia 2 października 1973 r. ratyfikowanej przez Grecję ustawą nr 3137/2003, który stanowi, że prawem właściwym jest prawo państwa, w którym przeprowadzono postępowanie w sprawie o rozwód lub separację.

3.6 Małżeńskie ustroje majątkowe

Zob. akapit ostatni powyższej sekcji 3.5.1.

3.7 Testamenty i dziedziczenie

Prawem właściwym dla wszystkich kwestii związanych z dziedziczeniem, z wyjątkiem formy sporządzania i odwoływania testamentu, jest rozporządzenie (UE) nr 650/2012 w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego.

Jeżeli istnieje testament, rozporządzenie testamentowe zostanie uznane za ważne pod względem formy na mocy dowolnego z poniższych praw (art. 1 Konwencji haskiej z dnia 5 października 1961 r. dotyczącej kolizji praw w przedmiocie formy rozporządzeń testamentowych):

prawa państwa, w którym spadkodawca dokonał rozporządzenia;

prawa państwa, którego obywatelem był spadkodawca w chwili dokonywania rozporządzenia albo w chwili śmierci;

prawa państwa, w którym spadkodawca miał miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w chwili dokonywania rozporządzenia albo w chwili śmierci; w zakresie, w jakim testament dotyczy nieruchomości – prawa państwa, w którym nieruchomość jest położona.

3.8 Nieruchomości

Prawo właściwe dla stosunków prawa rzeczowego odnoszących się do nieruchomości określa art. 27 kodeksu cywilnego, tj. jest to prawo państwa, w którym nieruchomość jest położona.

Prawo właściwe dla stosunków umownych dotyczących nieruchomości objętych prawem zobowiązań określa rozporządzenie (WE) nr 593/2008 znane jako Rzym I, przy czym co do zasady zastosowanie będzie miało prawo wybrane przez strony.

Prawem właściwym dla formy powyższych transakcji jest prawo państwa, w którym nieruchomość jest położona (art. 12 kodeksu cywilnego).

3.9 Niewypłacalność

Prawo właściwe dla postępowania upadłościowego i jego skutków określa rozporządzenie (WE) nr 1346/2000 w sprawie postępowania upadłościowego, tj. jest to prawo państwa, w którym wszczęto dane postępowanie.

Ostatnia aktualizacja: 26/03/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.